

De permanente forsørgelsesydelser

- Status og udvikling

Oktober 2011

**BESKÆFTIGELSESGREGION
NORDJYLLAND**

De permanente forsørgelsesydelse

Beskæftigelsesministeren satte med ministermålet for 2011 særlig fokus på jobcentrenes indsats for at begrænse antallet af personer på permanente forsørgelsesydelse.

Ministerens mål 2 (2011):

Jobcentrene skal sikre, at antallet af personer på permanente forsørgelsesordninger (ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension) begrænses mest muligt.

Ministermålet er i 2012 ændret til:

Ministerens mål 2 (2012):

Jobcentrene skal sikre, at tilgangen af personer til permanente forsørgelsesordninger (ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension) begrænses mest muligt.

Der er flere grunde til, at det er vigtigt, at begrænse antallet af personer på permanente forsørgelsesydelse samt have en målrettet indsats fokuseret på tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse.

For det første er der risiko for, at Nordjylland om få år kan stå over for en betydelig mangel på arbejdskraft. Det er derfor centralt, at flest mulige borgere bevarer en tilknytning til arbejdsmarkedet og ikke ender på en permanent forsørgelsesydelse enten helt uden for arbejdsstyrken eller på kanten af arbejdsstyrken.

For det andet kan en permanent forsørgelse betyde, at den enkelte borger bliver marginaliseret, da borgeren permanent mister tilknytningen til arbejdsmarkedet og dermed det netværk, sociale relationer og de økonomiske muligheder mv., der knytter sig til et aktivt arbejdsliv.

For det tredje har antallet af borgere på permanente forsørgelsesydelse langsigtede og betydelige konsekvenser for den kommunale økonomi og hele samfundsøkonomien.

De permanente forsørgelsesydelse dækker over ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension.

Ledighedsydelse

Ledighedsydelse er en ydelse, der gives til fleksjobvisiterede, som er ledige – enten for de venter på deres første fleksjob, eller fordi de har mistet deres fleksjob.

Fleksjob

Fleksjob bevilges til borgere, som har en varigt nedsat arbejdsevne, men hvor der er tale om en restarbejdsevne, der kan udnyttes erhvervsmæssigt. Det skal være klart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres på nogen måde. Fleksjob kan dermed kun oprettes, hvis det ikke på anden måde, fx ved revalidering eller med støtte i form af arbejdsredskaber, hjælpemidler m.v., er muligt at opnå arbejde uden løntilskud. Revalideringsmulighederne skal være udtømte.

Førtidspension

Et grundlæggende princip er, at alle muligheder for at hjælpe en person i job skal være afprøvet, før førtidspension kan komme på tale. For det første skal kommunen behandle en sag ud fra alle de muligheder, som lovgivningen rummer. For det andet kan kommunen ikke tage hul på en sag om førtidspension, før alle veje til beskæftigelse via behandling, revalidering, fleksjob og forskellige støtte- og hjælpemuligheder er forsøgt.

Det er altså en betingelse, at borgerens arbejdsevne er varigt nedsat, og at nedsættelsen er af et sådant omfang, at borgeren uanset mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgivning, herunder beskæftigelse i fleksjob, ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde. Det skal være klart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres på nogen måde.

Opsummering

Analysen tager udgangspunkt i de tre permanente ydelser; ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension. Analysen belyser perioden fra januar 2008 til juli 2011.

Stigning på 2.240 personer på permanente forsørgelsesydelse

I alt var der i juli 2011 34.389 personer, som modtog permanente forsørgelsesydelse i Nordjylland. Heraf 26.179 på førtidspension, 6.347 i fleksjob og 1.863 på ledighedsydelse.

Antallet af personer på permanente forsørgelsesydelse i Nordjylland er steget med 2.263 personer siden 2008. Antallet af fleksjobansatte er steget med 695 personer, antallet af ledighedsydelsesmodtagere med 479 personer og antallet af førtidspensionister med 1.089 personer. Samlet er antallet af permanent forsørgede steget med 7% i perioden.

Antalsmæssigt er der altså sket en større stigning i førtidspension end i de øvrige ydelser, der er således sket en stor stigning i personer der står helt uden for arbejdsmarkedet.

9% af alle 16-66 årige modtager en permanent forsørgelsesydelse

I Nordjylland modtager 9% af befolkningen i den erhvervsaktive alder en permanent forsørgelsesydelse, hvilket er en større andel end i hele landet (8,5%).

Blot to nordjyske kommuner har en lavere andel permanent forsørgede end gennemsnittet i hele landet – det gælder Rebild (6,8%) og Aalborg (7,2%). Udfordringen med en høj andel permanent forsørgede går således på tværs af de nordjyske kommuner.

Relativ stor stigning i antallet af unge på permanente forsørgelsesydelse

Stigningen i antallet af personer på permanente forsørgelsesydelse i Nordjylland har været større end i landet som helhed. Der er tale om en stigning i både unge mænd og kvinder.

Særligt har der været en kraftig stigning på 26% i personer under 30 år på permanente forsørgelsesydelse i Nordjylland, hvor landet som helhed har haft en stigning på 17%. Det er primært 20-29 årige på førtidspension, der er skyld i stigningen i Nordjylland.

Unge, der modtager permanente forsørgelsesydelse, herunder førtidspension, har tiltrukket sig megen politisk og mediemæssig opmærksomhed. Men det viser, at unge kun udgør ca. 5 % af den samlede gruppe. Dog viser udviklingen imidlertid, at der især sker en stigning i antallet af unge, der modtager førtidspension – især de 20-24 årige har en stor stigning. Der har således været en stor stigning i personer, der fra en helt ung alder, står uden for arbejdsmarkedet.

Stigning i antallet af permanente ydelsesmodtagere med en ikke-vestlig baggrund

Der har været en relativ stor stigning i antallet af permanente ydelsesmodtagere med en ikke-vestlig baggrund. Der er igennem de sidste 3½ år sket en stigning på 42%, hvilket er en lidt større stigning end i resten af landet som helhed (38%).

Det er primært for personer med ikke-vestlig baggrund på førtidspension, at stigningen er sket.

Stor stigning i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse i Nordjylland

Der er sket en væsentlig større stigning i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse i Nordjylland end i resten af landet. Der er i Nordjylland sket en stigning på 18%, hvor der i resten af landet er sket en stigning på 2%.

Stigningen skyldes tilgangen til førtidspension – tilgangen er steget med 54%, i resten af landet er den kun steget med 16%. Kun to nordjyske kommuner har haft fald i tilgangen til førtidspension – det gælder Jammerbugt (-9%) og Morsø (-33%).

Stigningen i tilgangen skyldes både mænd og kvinder samt alle aldersgrupper. Dog adskiller de 20-29 årige sig også i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse. Bl.a. har de 20-29 årige en stigning på 188% i førtidspension.

De permanent forsørgede kommer fra kontanthjælp, sygedagpenge og revalidering

Den generelle tendens er, at modtagere af ledighedsydelse og i fleksjob tidligere har været forsørgt af revalidering og sygedagpenge.

Modtagere af førtidspension kommer i overvejende grad fra kontant- og starthjælp match 3 samt forrevalidering.

Det er således ikke nok udelukkende at koncentrere sig om de permanente ydelser når snakken falder på forebyggelse. Det er ligeledes vigtigt, at udvide målgrupperne når man skal forhindre, at der fortsat kommer til at ske en stigning på de permanente ydelser.

Tallene i analysen kan rejse spørgsmålet; hvordan kan vi i Nordjylland forebygge, at en stor andel af borgerne ender på en permanent forsørgelsesydelse, og i særdeleshed hvordan forhindrer man at en stadig voksende andel unge mennesker allerede i 20'erne står helt uden for arbejdsmarkedet?

Personer på permanente forsørgelsesydelse

I dette afsnit belyses de seneste års antal af borgere på permanent forsørgelsesydelse i Nordjylland og i de nordjyske kommuner. Analysen tager udgangspunkt i juli 2011 og udviklingen fra januar 2008 til juli 2011.

Antal modtagere af permanente forsørgelsesydelse¹

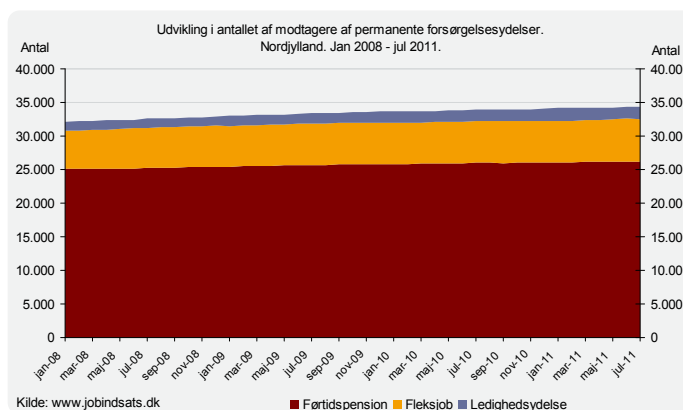
I juli 2011 var der 34.389 personer, der modtog permanente forsørgelsesydelse. Af disse var der:

- 26.179 modtagere af førtidspension (76%)
- 6.347 ansatte i fleksjob (19%)
- 1.863 personer på ledighedsydelse (5%)

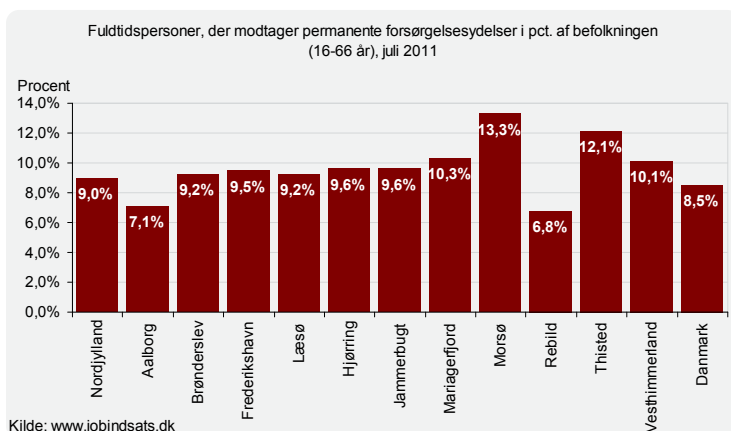
Langt størstedelen står altså permanent uden tilknytning til arbejdsmarkedet.

Siden 2008 er antallet af personer på permanente forsørgelsesydelse steget. Antallet af permanente forsørgelsesydelse er fra januar 2008 til juli 2011 steget med 2.263 personer – det er en stigning på 7%.

Især antallet af personer på ledighedsydelse er steget kraftigt (35%), men også fleksjob og førtidspension er steget (hhv. 12% og 4%).

Antallet af modtagere af permanente forsørgelsesydelse svarer til 9% af den nordjyske befolkning i den erhvervsaktive alder (16-66 år). På landsplan udgør personer på permanente forsørgelsesydelse 8,5%. Det ser derfor ud til, at Nordjylland har en lidt større udfordring på dette område.

Der er stor forskel på, hvor stor en andel af befolkningen der modtager permanente forsørgelsesydelse i de nordjyske kommuner. I juli 2011 spænder andelen fra 6,8% i Rebild Kommune til 13,3% i Morsø Kommune.

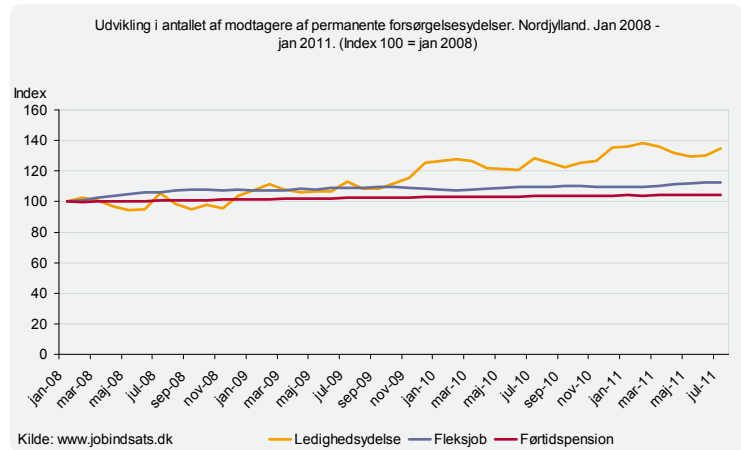
Langt størstedelen af de personer, der modtager permanente forsørgelsesydelse, modtager

¹ Antallet af borgere er i denne rapport altid opgjort i fuldtidspersoner.

førtidspension – mellem 4,7% og 10,6% af befolkningen.

Sammenlignet med resten af landet har Nordjylland haft en lidt større samlet stigning i de permanente forsørgelsesydelser (NJ: 7%; DK 5%) i perioden januar 2008 – juli 2011.

Fordelt på de enkelte ydelser er den største stigning sket på ledighedsydelse, hvor der har været en stigning på 35%. Fleksjob er steget med 12%, og førtidspension er steget med 4%.

I resten af landet er det ligeledes ledighedsydelse, der står for den største stigning, her har stigningen dog været på 55%. Også stigningen på fleksjob er lidt større på landsplan. Nordjylland har derimod en større stigning i antallet af førtidspensionister end i resten af landet – her er antallet af førtidspensionister steget med 2%.

I alle de nordjyske kommuner har der været en stigning i antallet af personer på permanente forsørgelsesydelser. Frederikshavn har den største stigning med 16% siden januar 2008, svarende til 523 personer. Den mindste samlede stigning står Brønderslev for med 4%.

Oversigt over udviklingen i antal og pct. i de permanente forsørgelsesydelser fordelt på de nordjyske jobcentre. Jan 2008 – jul 2011.

		Nordjylland	Aalborg	Brønderslev	Frederikshavn	Læsø	Hjørring	Jammerbugt	Mariagerfjord	Morsø	Rebild	Thisted	Vesthimmerland	Danmark
Antal	Ledighedsydelse	479	153	50	44	-6	5	-6	50	41	47	60	43	5.832
	Fleksjob	695	46	70	112	7	76	114	65	21	47	100	36	6.302
	Førtidspension	1.089	299	-44	367	7	119	103	101	36	-10	40	71	4.498
	I alt	2.263	498	76	523	8	200	211	216	98	84	200	150	16.632
Procent	Ledighedsydelse	35%	69%	46%	22%	-75%	2%	-5%	46%	72%	90%	40%	45%	55%
	Fleksjob	12%	3%	25%	19%	78%	10%	33%	14%	8%	19%	16%	9%	14%
	Førtidspension	4%	4%	-3%	14%	8%	4%	6%	5%	2%	-1%	2%	4%	2%
	I alt	7%	5%	4%	16%	7%	5%	9%	8%	5%	7%	5%	5%	6%

Kilde: www.jobindsats.dk

Der er store forskelle mellem de enkelte ydelser og kommunerne imellem. Jammerbugt og Læsø har som de eneste fald i ledighedsydelsesmodtagere (der er dog tale om få personer). Rebild har derimod haft en stor stigning på 90%, svarende til 47 personer.

Alle de nordjyske kommuner har haft en fremgang i ansatte i fleksjob. Største stigning er sket på Læsø, hvor stigningen er på 78% (det er dog få personer). Også Jammerbugt har haft en stor stigning.

Kun Brønderslev og Rebild har haft fald i førtidspension, her er antallet faldet med hhv. 3% og 1% (hhv. 44 og 10 personer). Frederikshavn har haft den største stigning på 14%, svarende til 367 personer. Antalsmæssigt svarer stigningen i Frederikshavn til 34% af den samlede nordjyske stigning

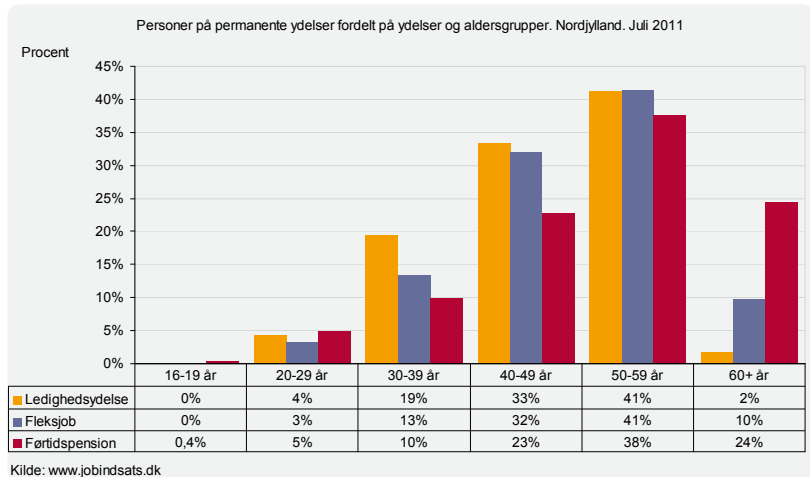
Aldersfordelingen blandt personer der modtager en permanent forsørgelsesydelse

Over halvdelen af de personer, der modtager permanente forsørgelsesydelser i Nordjylland, er 50 år og derover. Nordjylland følger samme tendens som resten af landet.

Fordelt på de tre ydelser, er personer på ledighedsydelse generelt lidt yngre end personer i fleksjob og på førtidspension. 43% af modtagerne af ledighedsydelse er 50 år eller derover, 51% af personerne i fleksjob er 50 år eller derover, og 62% af personerne på førtidspension er 50 år og derover.

Der er få personer over 60 år på ledighedsydelse og i fleksjob, derimod er der en meget stor andel, der er på førtidspension. 25% af de personer, der er på førtidspension, er 60 år og derover.

De unge fylder ikke meget blandt de, der modtager permanente forsørgelsesydelser. Kun 4% af de personer, der modtager ledighedsydelser, er under 30 år. 3% af personerne i fleksjob og 5% af personerne på førtidspension er 16-29 år.

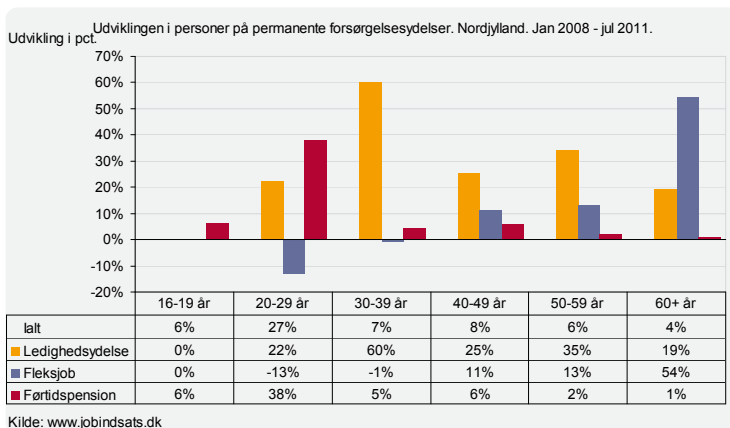

	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år
Ledighedsydelse	0	82	362	621	767	31
Fleksjob	0	210	846	2.036	2.632	623
Førtidspension	105	1.288	2.607	5.951	9.840	6.382

Kilde: www.jobindsats.dk

Udviklingen i aldersfordelingen på de permanente forsørgelsesydelser

Udviklingen i aldersfordelingen blandt de personer, der modtager permanente forsørgelsesydelser, viser, at der for alle aldersgrupper er sket stigninger, bortset fra 20-29 årige i fleksjob.

Der er stigninger i alle aldersgrupperne på ledighedsydelse. Størst stigning er sket blandt de 50-59 årige, hvor stigningen er på 34%.

Der har været fald i antallet af personer i fleksjob blandt de 20-29 årige og de 30-39 årige. Derimod er der en stor stigning blandt de 60 år og derover – her har stigningen været på 54%.

	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år
I alt	6	339	240	667	717	294
Ledighedsydelse	0	15	136	126	197	5
Fleksjob	0	-32	-9	207	310	219
Førtidspension	6	356	113	334	210	70

Kilde: www.jobindsats.dk

Der har været en stigning i førtidspension i alle aldersgrupperne. Dog er den største stigning blandt de 20-29 årige, hvor stigningen er på 38%

- i alt er der kommet 356 flere på førtidspension i denne aldersgruppe. Det er primært de 20-24 årige, der står for den meget store stigning indenfor førtidspension – blandt dem har der været en stigning på 60%.

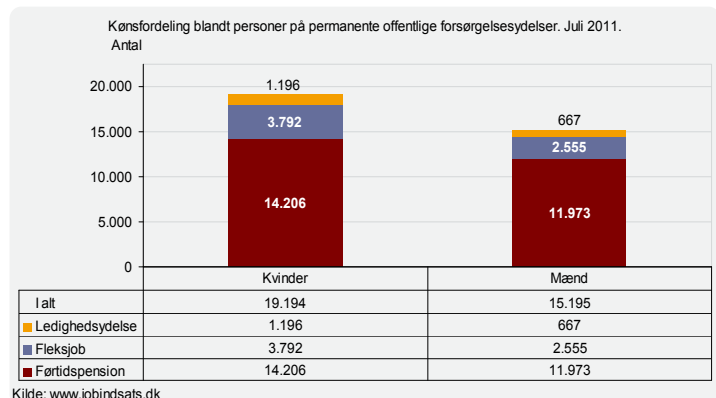
Nordjylland har blandt de 20-29 årige en væsentlig større stigning i førtidspension end på landsplan, hvor der har været en stigning på 20%. Derimod har Nordjylland med en stigning på 6% en noget mindre stigning blandt de 16-19 årige end på landsplan, hvor stigningen har været på 28%.

Unge, der modtager permanente forsørgelsesydelse, herunder førtidspension, har tiltrukket sig megen politisk og mediemæssig opmærksomhed. Men det viser sig som nævnt, at unge kun udgør ca. 5 % af den samlede gruppe. Udviklingen viser dog, at der især sker en stigning i antallet af unge, der modtager førtidspension – især de 20-24 årige har en stor stigning. Der har således været en stor stigning i personer, der fra en helt ung alder, står uden for arbejdsmarkedet.

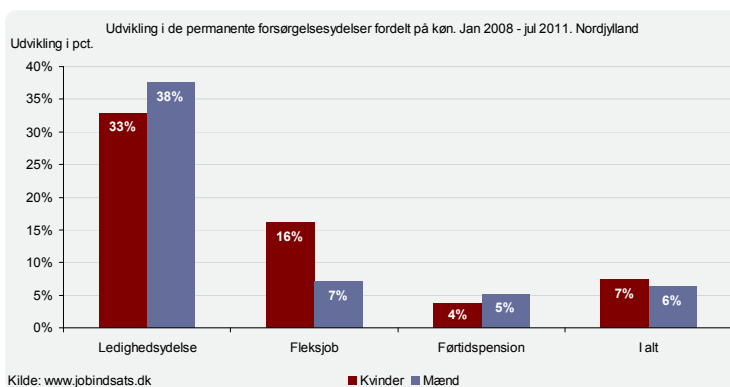
Kønsfordeling blandt personer på permanente forsørgelsesydelse

Der er flere kvinder end mænd på permanente forsørgelsesydelse. 56% (19.194 personer) er kvinder og 44% (15.195 personer) er mænd.

Kønsfordelingen gør sig gældende for alle tre forsørgelsesydelser. Især inden for ledighedsydelse er der en stor andel af kvinder. (64% er kvinder)

På fleksjob er 60% kvinder og inden for førtidspension er 54% kvinder.

Som tidligere nævnt har der været stigninger i alle de permanente forsørgelsesydelser. Både mænd og kvinder har haft en stor stigning i ledighedsydelse – kvinder med 33% og mænd med 38%.

Kvinder har haft en væsentlig større stigning i fleksjob end mænd. Kvinder står for en stigning på 16% og mænd en stigning på 7%.

Ledighedsydelse		Fleksjob		Førtidspension		I alt	
Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd
296	183	526	169	499	590	1.321	942

Kilde: www.jobindsats.dk

Mænd har en lidt større stigning i førtidspension, men kun med 1

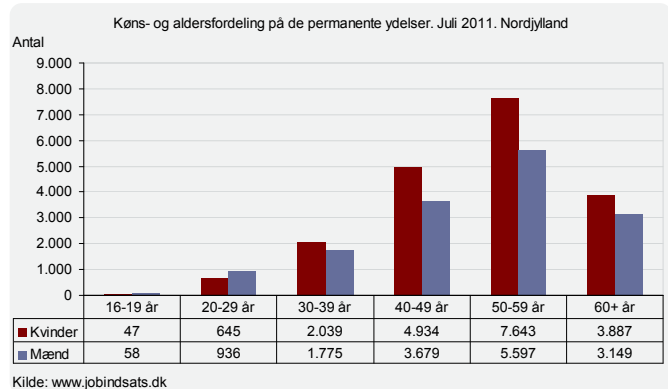
procentpoint. Kvinder har en stigning på 4% og mænd en stigning på 5%.

Alt i alt står kvinder for en stigning på 7% i de permanente forsørgelsesydelser, og mænd står for en stigning på 6%.

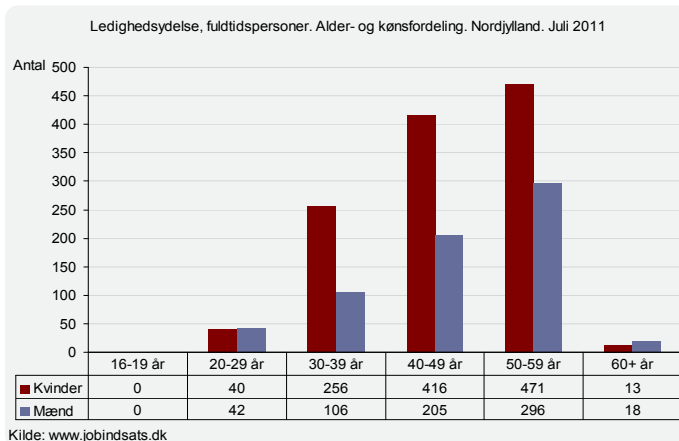
Køns- og aldersfordeling blandt personer på permanente forsørgelsesydelser

Som nævnt er der flere kvinder end mænd på de permanente forsørgelsesydelser.

Fordelt på alder ses det, at blandt de 50-59 årige er der den største andel kvinder på offentlig permanent forsørgelse. I juli 2011 var der 7.643 kvinder og 5.597 mænd i alderen 50-59 år, dvs. 58% kvinder. Men også blandt de 40-49 årige og personer på 60 år og derover er der en større andel kvinder end mænd.

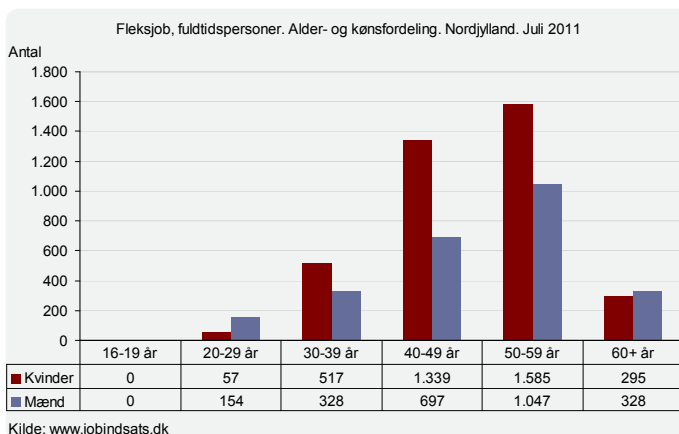
Kun blandt personer under 30 år er der flere mænd end kvinder. Blandt de 20-29 årige er der i juli 2011 645 kvinder og 936 mænd på permanent forsørgelse, dvs. 59% mænd.

Ledighedsydelse

Blandt personer på ledighedsydelse er der store kønsforskelle. Kun blandt de 20-29 årige og blandt personer på 60 år og der over er der lidt flere mænd end kvinder.

Blandt aldersgrupperne 30-39 år, 40-49 år og 50-59 år er der væsentlig flere kvinder end mænd. I disse aldersgrupper er der hhv. 71%, 67% og 61% kvinder.

Fleksjob

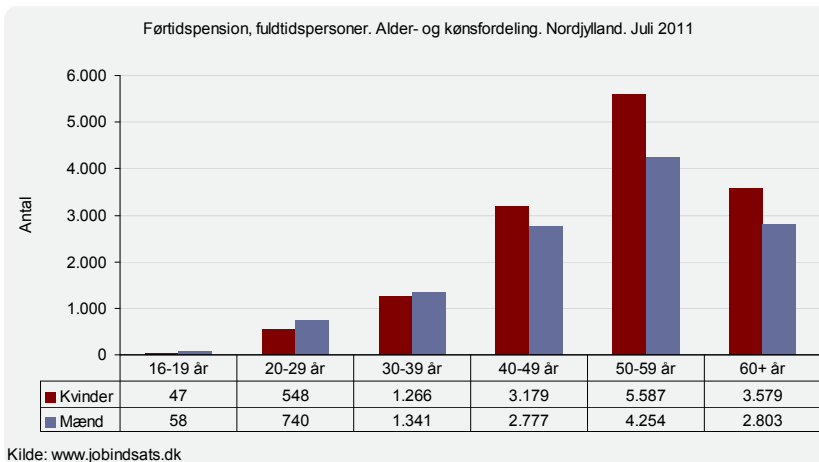
Det er det samme billede blandt personer i fleksjob som blandt personer på ledighedsydelse. Der er væsentlig flere kvinder i fleksjob end mænd.

Der er lidt flere mænd i fleksjob blandt de 20-29 årige og blandt personer på 60 år og der over.

Blandt aldersgrupperne 30-39 år, 40-49 år og 50-59 år er der væsentlig flere kvinder end mænd. I disse aldersgrupper er der hhv. 61%, 66% og 60% kvinder.

Førtidspension

Blandt førtidspensionisterne er det et lidt andet billede. Der er fortsat en overvægt af kvinder, men ikke i så stor grad som blandt de øvrige ydelser.

Blandt de 16-19 årige, 20-29 årige og 30-39 årige er der flere mænd end kvinder.

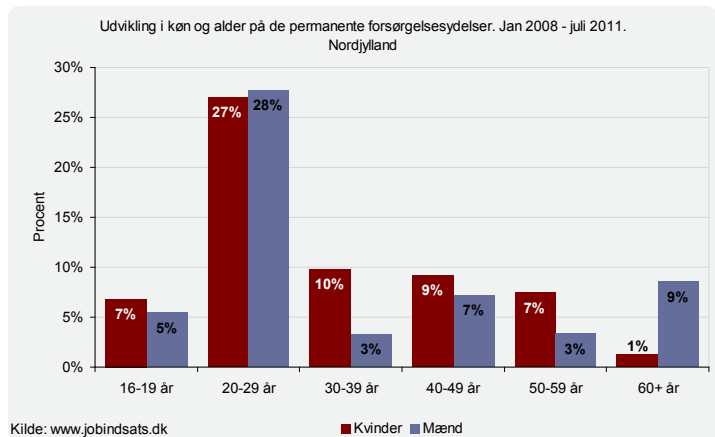
Blandt de 40-49 årige, 50-59 årige og blandt personer på 60 år og der over er der flere kvinder end mænd.

Udvikling i køn og alder på de permanente forsørgelsesydelse.

Alle køn- og aldersgrupper har haft stigninger i de permanente forsørgelsesydelse. De 20-29 årige mænd og kvinder står for den største stigning på de permanente ydelser. 20-29 årige kvinder har haft en stigning på 27% fra januar 2008 til juli 2011. Og 20-29 årige mænd har haft en stigning på 28%.

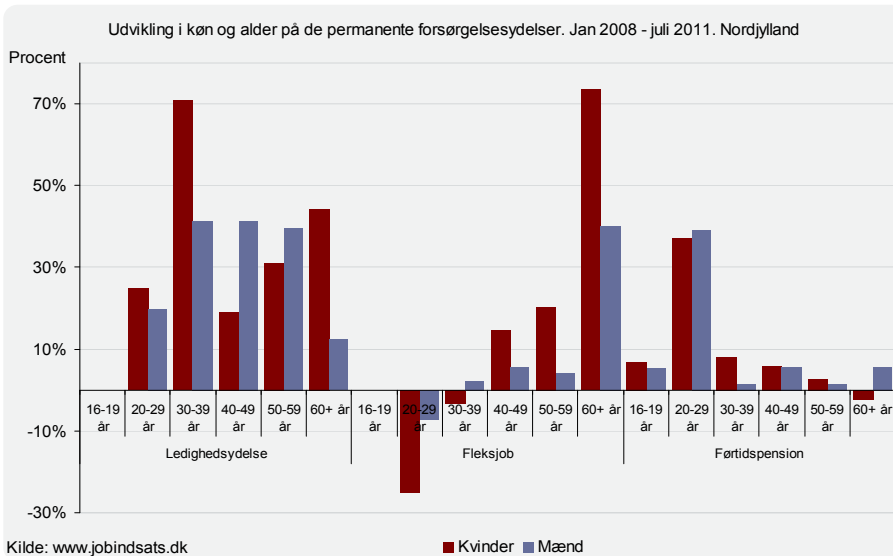
Kvinder har generelt haft en større stigning end mænd inden for alle aldersgrupperne, med undtagelse af personer på 60 år og der over.

Opdeles de permanente forsørgelsesydelse ses det, at der har været stor fremgang for både mænd og kvinder i alle aldersgrupper på ledighedsydelse. Største stigning er sket blandt de 30-39 årige kvinder, hvor der er sket en stigning på 71%.

	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år
Kvinder	3	137	183	419	533	48
Mænd	3	203	56	248	183	247

Kilde: www.jobindsats.dk

Kvinder på 60 år og derover står for den største stigning i fleksjob (74%), og også blandt mændene på 60 år og derover, er der sket en stor stigning.

Både de unge kvinder og mænd i alderen 20-29 år står derimod for de største stigninger indenfor førtidspension. Kvinder har haft en stigning på 37% og mænd har en stigning på 39%. I alt er der kommet 356 flere på førtidspension i alderen 20-29 år, heraf 148 kvinder og 208 mænd.

	Kvinder						Mænd					
	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år
Ledighedsydelse	0	8	106		67	112	0	7	31	60	84	2
Fleksjob	0	-19	-18		170	269	0	-12	7	36	41	94
Førtidspension	3	148	95		182	152	-81	3	208	18	152	58

Kilde: www.jobindsats.dk

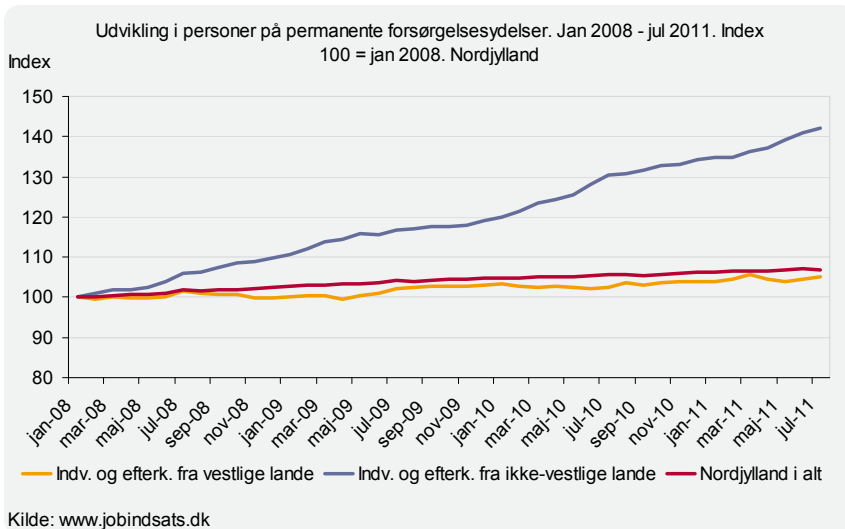
Opdeles aldersfordelingen yderligere ses det, at stigningen er størst blandt de 20-24 årige, og at det både er mænd og kvinder, der har en meget stor stigning. Det er især på dette område at Nordjylland adskiller sig fra resten af landet.

Og hvor der i Nordjylland er en lidt større stigning blandt mændene er det i resten af landet kvinderne der har den største stigning. I resten af landet har kvinderne en stigning på 22% og mændene en stigning på 19%.

Permanente offentlige forsørgelsesydelser og herkomst

Der har over de seneste knap 3½ år været en stigning i indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande på permanent forsørgelsesydelse. I januar 2008 modtog 1.042 ikke-vestlige indvandrere og efterkommere permanente forsørgelsesydelser. I juli 2011 var det

tal steget til 1.482, hvilket svarer til en stigning på 42%. Til sammenligning var den samlede nordjyske stigning på 7%.

I resten af landet har stigning i ikke-vestlige indvandrere og efterkommere været på 38%. Stigningen i Nordjylland er altså lidt større end i resten af landet blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkomme-re.

Blandt vestlige indvandrere og efterkommere har stigningen været på 5%, altså en mindre stigning end den samlede stigning i Nordjylland.

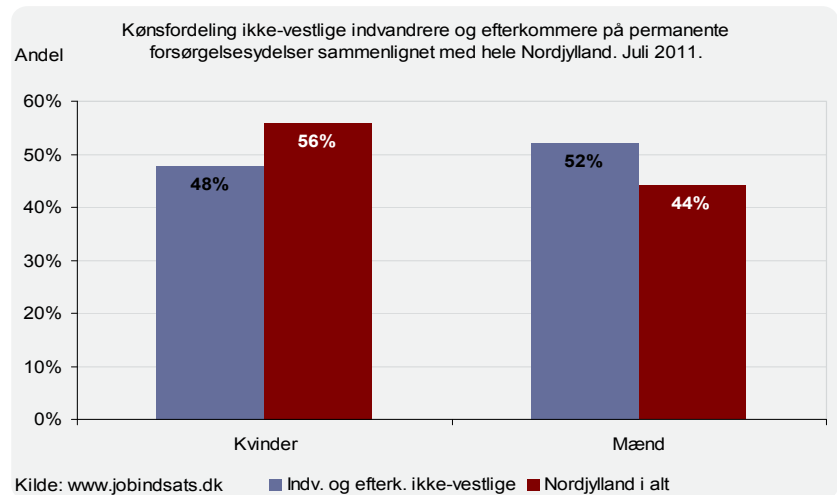
Udviklingen betyder, at ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, som udgør 3% af hele befolkningen, udgør 4% af alle modtagere af permanente forsørgelsesydelse.

Hvor der blandt alle, der modtager førtidspension i Nordjylland, har været en stigning på 4% fra januar 2008 til juli 2011, har der blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere været en stigning på 46%. Der har altså været en meget kraftig stigning i ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i forhold til samtlige modtagere af permanente forsørgelsesydelse i regionen.

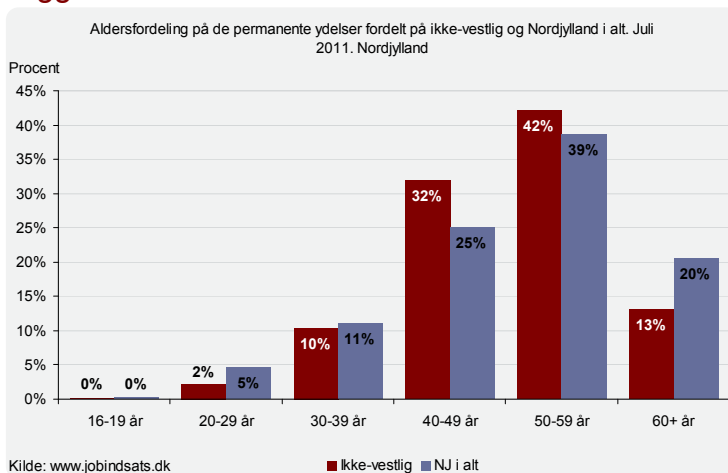
Kønsfordeling blandt modtagere af permanente forsørgelsesydelse med ikke-vestlig herkomst

Omvendt den generelle tendens blandt den samlede gruppe af personer på permanente forsørgelsesydelse så er der blandt personer med ikke-vestlig baggrund flere mænd end kvinder der modtager permanente forsørgelsesydelse.

Det er primært på førtidspension, at mænd med ikke-vestlig herkomst er i flertal. Der er 54% mænd og 46% kvinder med en ikke-vestlig herkomst på førtidspension. Blandt alle modtagere af førtidspension er det lige omvendt.

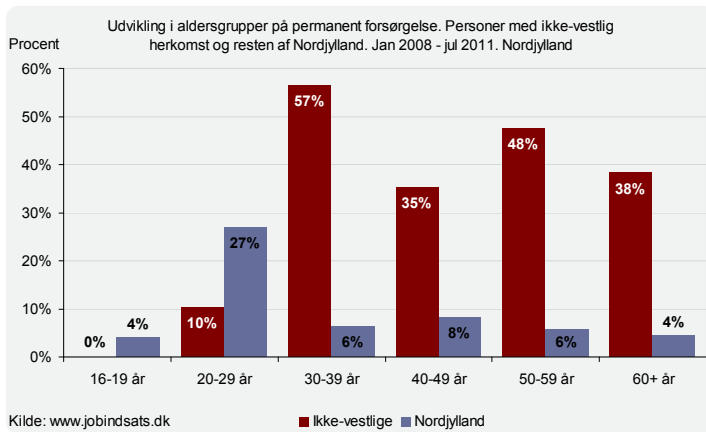
Aldersfordeling blandt modtagere af permanente forsørgelsesydelse med ikke-vestlig baggrund.

Blandt modtagerne af permanente forsørgelsesydelse med ikke-vestlig baggrund er der flere i aldersgruppen 40-49 år og 50-59 år end blandt den samlede gruppe af ydelsesmodtagere. Derimod er der en mindre andel under 30 år og 60 år og derover.

Modtagere med ikke-vestlig baggrund er ældre for førtidspension end for modtagere af ledighedsydelse og i fleksjob. Men for alle

ydelse gælder, at aldersfordelingen er samlet omkring 40-49 år og 50-59 år.

	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år
Ikke-vestlige	3	3	56	123	201	54

Kilde: www.jobindsats.dk

Personer med ikke-vestlig herkomst på permanente forsørgelsesydelse har haft en stor stigning i forhold til resten af Nordjylland. Der har været store stigninger i aldersgrupperne 30-39 år, 40-49 år, 50-59 år og personer på 60 år og derover.

Derimod har gruppen ikke haft den tilsvarende stigning blandt personer under 30 år, som resten af modtagerne af permanente forsørgelsesydelse har.

Udvikling i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelser

I det følgende afsnit vil vi se på tilgangen til de permanente forsørgelsesydelser.²

Tilgang – opgørelsesmetode

Opgørelsen viser tilgangen i det rullende år, der slutter med f.eks. maj 2011. Desuden indgår kun den første permanente offentlige ydelse, som personen overgår til, dvs. at en person der kommer på ledighedsydelse og som senere bliver tilkendt førtidspension kun registreres på ledighedsydelse.

Overordnet set er der sket en stigning i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelser på 18% fra januar 2008 til juli 2011 i Nordjylland. En udvikling der adskiller sig væsentlig fra resten af landet, hvor der tilsvarende kun har været en stigning på 2%.

Oversigt over udviklingen i tilgangen i pct. til de permanente forsørgelsesydelser fordelt på de nordjyske kommuner. Jan 2008 – jul 2011.

		Nordjylland	Aalborg	Brønderslev	Frederikshavn	Læsø	Hjørring	Jammerbugt	Mariagerfjord	Morsø	Rebild	Thisted	Vesthimmerland	Danmark
Antal	Fleksjob og ledighedsydelse	-178	-18	-18	15	0	-55	-21	-56	1	2	-30	2	-1.355
	Førtidspension	557	217	12	133	6	72	-8	71	-25	6	55	18	1.845
	I alt	379	199	-6	148	6	17	-29	15	-24	8	25	20	490
Procent	Fleksjob og ledighedsydelse	-17%	-11%	-22%	15%	0%	-33%	-27%	-41%	2%	5%	-21%	3%	-16%
	Førtidspension	54%	72%	15%	111%	600%	68%	-9%	139%	-33%	14%	71%	21%	16%
	I alt	18%	42%	-4%	67%	200%	6%	-17%	8%	-20%	10%	11%	12%	2%

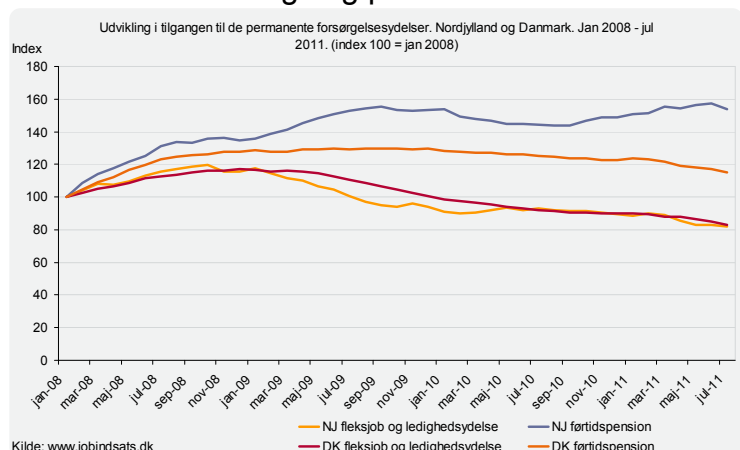
Kilde: www.jobindsats.dk

Der er store forskelle de nordjyske kommuner imellem. Morsø har haft et fald i tilgangen på 20%, hvilket svarer til 24 personer, imens Frederikshavn har haft en samlet stigning i tilgangen på 67%, svarende til 143 personer.

Det er tydeligt, at stigningen i tilgangen stammer fra en stor stigning i førtidspension. Kun to kommuner har haft et fald i tilgangen til førtidspension, det er Morsø og Jammerbugt. Mariagerfjord og Frederikshavn har stigninger på hhv. 139% og 111% i tilgang til førtidspension, hvilket svarer til hhv. 133 og 71 personer.

Stigningen i Nordjylland dækker over, at der er sket et fald i ledighedsydelse og fleksjob på 17%, imens der i førtidspension har været en markant stigning på 54%. I resten af landet er det den samme tendens. Der har været et fald i tilgangen i ledighedsydelse og fleksjob, mens der har været en stigning tilgangen til førtidspension.

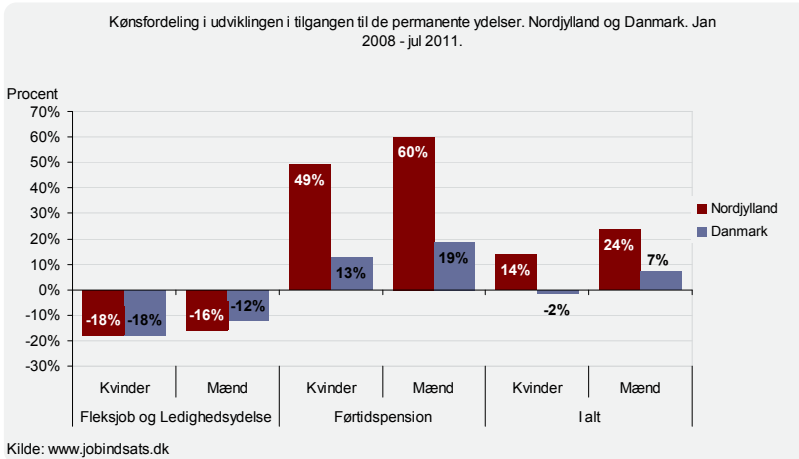
Ledighedsydelse og fleksjob er faldet 16% i resten af landet, så der adskiller Nordjylland sig ikke væsentlig. Men hvor der i Nordjylland var en markant stigning i førtidspension på 54% er der i resten af landet en stigning på 16%.

² Tilgangen er ikke muligt at opdele fleksjob og ledighedsydelse, da tallene på forhånd er summerede i opgørelsen, trukket på www.jobindsats.dk.

Udvikling i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse - kønsfordeling

Både kvinder og mænd har stigninger i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse fra januar 2008 til juli 2011. Mænd står for den største stigning i tilgangen til permanente forsørgelsesydelse, og har en samlet stigning på 24%, tilsvarende har kvinder en stigning på 14%. På landsplan har mænd kun en stigning på 7%, og kvinderne står for et fald på 2%.

Som nævnt har der været et fald i tilgangen til fleksjob og ledighedsydelse, dette er tilfældet for både kvinder og mænd. Kvindernes fald i tilgangen er på 18%, og mændenes er på 16%. Faldet er større end i resten af landet.

	Flexjob og Ledighedsydelse		Førtidspension		I alt	
	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd
Nordjylland	-108	-70	268	289	160	219
Danmark	-959	-396	782	1.063	-177	667

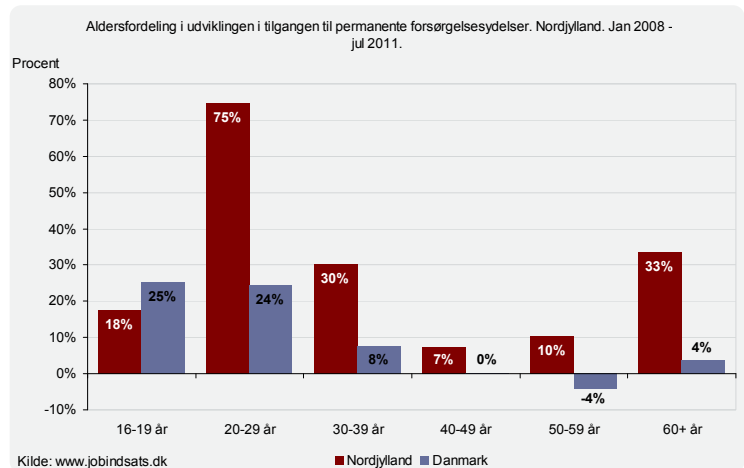
Nordjylland adskiller sig derimod markant både for mænd og kvinder på udviklingen i førtidspension. Hvor der i

resten af landet har været en stigning i tilgangen på hhv. 13% og 19% for kvinder og mænd, har der i Nordjylland været en stigning på 49% for kvinder og hele 60% for mænd.

Udvikling i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse - aldersopdelt

Der har været en stigning i tilgangen til de permanente ydelser for alle aldersgrupper i Nordjylland. Sammenlignet med resten af landet har stigningen været større for alle aldersgrupper i Nordjylland, med undtagelse af de 16-19 årige.

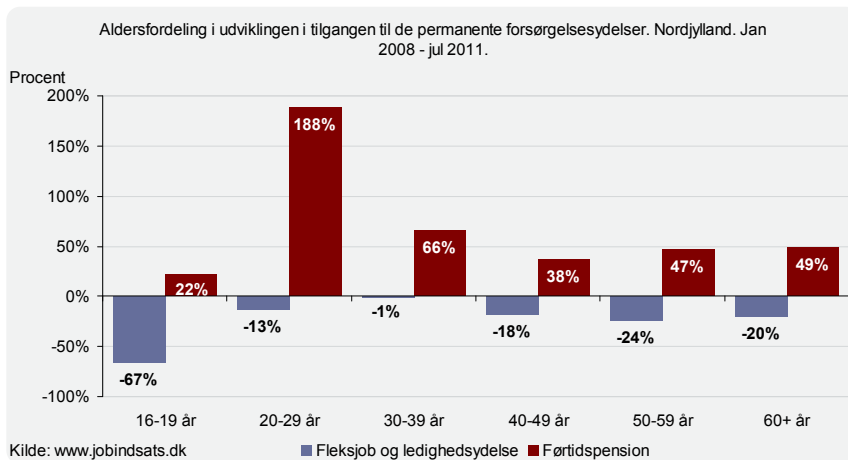
Største stigning i tilgangen står de 20-29 årige for i Nordjylland, der fra januar 2008 til juli 2011 har haft en stigning på 75% svarende til 103 personer. Til sammenligning har der i resten af landet været en stigning på 24%.

Næststørste stigning sker blandt personer på 60 år og derover, hvor der har været en stigning på 33% i Nordjylland (37 personer). Til sammenligning har denne aldersgruppe kun en stigning på 4% i resten af landet. Der har ligeledes været en stor stigning blandt de 30-39 årige i Nordjylland.

	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år
Nordjylland	10	103	99	46	84	37
Danmark	135	357	264	19	-337	52

Stigningen i de permanente forsørgelsesydelse sker i alle aldersgrupper på baggrund af en stor stigning i tilgangen til førtidspension. Derimod har der for alle aldersgrupper været et fald i tilgangen til fleksjob og ledighedsydelse.

Største stigning i tilgangen er blandt de 20-29 årige på førtidspension. Der er her sket en stigning med hele 188%, hvilket svarer til en stigning på 133 personer. På landsplan har den tilsvarende stigning kun været på 44%. Tilsvarende er stigningen i tilgangen på de andre aldersgrupper større end på landsplan. Kun stigningen i tilgangen blandt de 16-19 årige er mindre i Nordjylland end resten af landet. I

	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år
Fleksjob og ledighedsydelse	-2	-10	-1	-61	-99	-5
Førtidspension	12	113	100	107	183	42

Kilde: www.jobindsats.dk

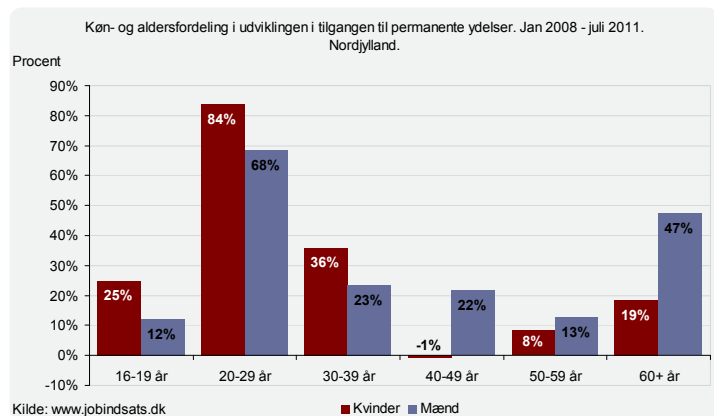
Nordjylland er

stigningen på 22%, imens den på landsplan er 32%.

Udvikling i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse – køn og alder

Det er alle køn- og aldersgrupper, der har haft stigninger i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse, med undtagelse af de 40-49 årige kvinder, hvor der har været et lille fald.

Største stigning i tilgangen står de 20-29 årige kvinder for med en stigning på 84%. De 20-29 årige mænd står for en stigning på 68%. Til sammenligning har de 20-29 årige kvinder og mænd stigninger på hhv. 25% og 24% på landsplan.

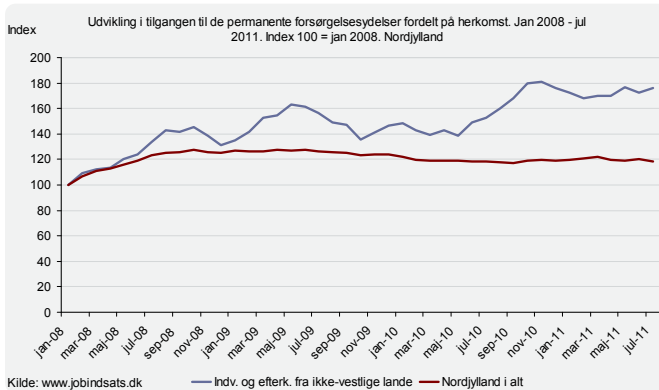
	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+ år
Kvinder	6	47	64	-3	36	10
Mænd	4	56	35	49	48	27

Kilde: www.jobindsats.dk

Kvinderne har generelt en større stigning i tilgangen blandt de yngre aldersgrupper, imens det for aldersgrupperne over 40 år er mændene, der har de største stigninger.

Udvikling i tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse - Herkomst

Tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse er generelt højere blandt indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig herkomst end for tilgangen i alt.

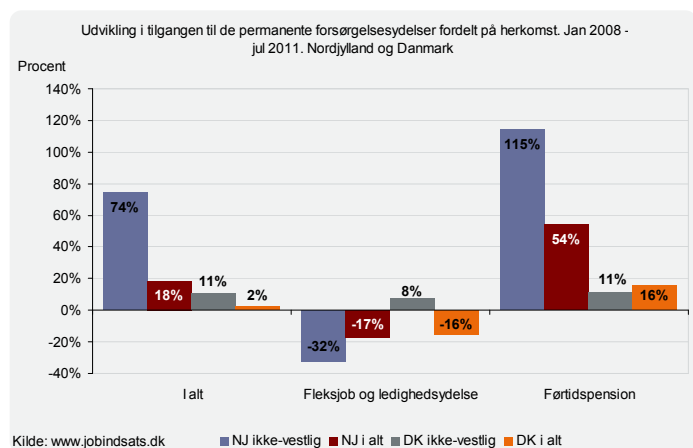

Hvor stigningen i tilgangen blandt alle modtagere af permanente forsørgelsesydelse er på 18%, er stigningen i tilgangen blandt personer med ikke-vestlig herkomst på 74%. I januar 2008 udgjorde de ikke-vestlige 5% af tilgangen, mens de i juli 2011 udgør 8%.

Det er ikke kun sammenlignet med den samlede gruppe af modtagere af permanent forsørgelse i Nordjylland, at de ikke-vestlige ydelsesmodtagere adskiller sig. Sammenlignet med resten af landet har Nordjylland en også væsentlig større stigning i tilgangen blandt modtagere af permanente forsørgelsesydelse med ikke-vestlig baggrund.

Stigningen i tilgangen i Nordjylland er som sagt 74%, på landsplan har stigningen kun været på 11%.

Den væsentlige forskel findes i tilgangen til førtidspension. Her står de nordjyske ikke-vestlige modtagere for en stigning i tilgangen på 115%, hvor der i resten af landet kun har været en stigning på 11%.

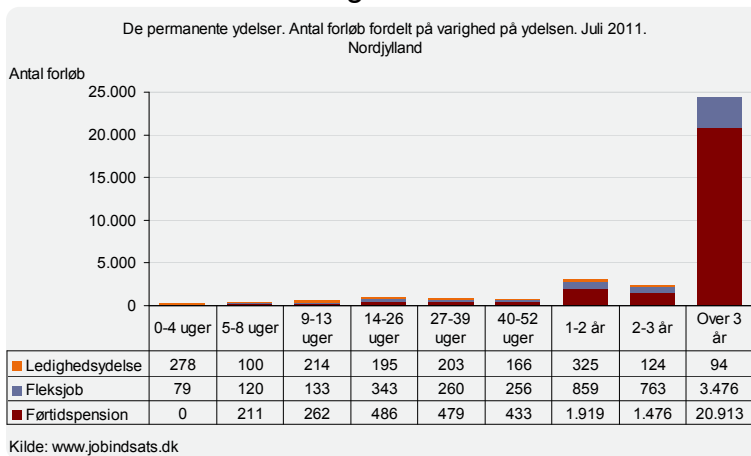

Varighed på de enkelte ydelser

De permanente forsørgelsesydelse er overordnet set præget af lange forløb³. Det er især tilfældet for personer i fleksjob og personer på førtidspension. Ledighedsydelse er den ydelse, der har den største spredning i varighed – hvilket også ligger i tilkendelsen af ydelsen, at det er et fleksjob, som er målet, ikke ydelsen i sig selv.

Derfor er det ikke som sådan varigheden, der giver mening at se på blandt de tre permanente forsørgelsesydelser. Derfor har vi udvalgt de områder, der er interessante at se på under de enkelte ydelser.

Overordnet set er de lange forløb dominerende – hvilket i sig selv er naturligt, da der jo er

Kilde: www.jobindsats.dk

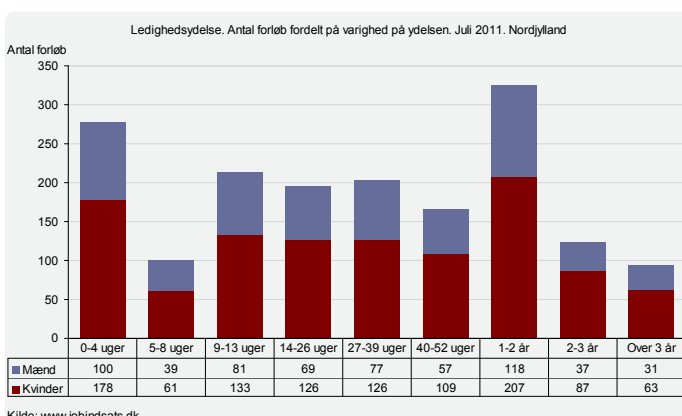
tale om permanente forsørgelsesydelser, dvs. afgang fra ydelserne oftest er til en af de øvrige permanente ydelser, eller til ingen ydelse.

Det er især førtidspension, der er dominerende på de lange forløb. 80% af førtidspensionsforløb var i juli 2011 på 3 år og derover. Til sammenligning var 55% af fleksjobforløbene 3 år og derover, og kun 6% af ledighedsydelses-

forløbene.

Varighed på de permanente forsørgelsesydelser og køn

Generelt er der, som nævnt i de forrige afsnit, en overrepræsentation af kvinder på de permanente ydelser. Dette gør sig gældende på alle de tre ydelser, og der er ikke noget, der adskiller sig i varigheden på de forskellige. Derfor tager vi ikke fat på alle tre ydelser særskilt.

Kilde: www.jobindsats.dk

	0-4 uger	5-8 uger	9-13 uger	14-26 uger	27-39 uger	40-52 uger	1-2 år	2-3 år	Over 3 år	I alt
Mænd	16%	6%	13%	11%	13%	9%	19%	6%	5%	100%
Kvinder	16%	6%	12%	12%	12%	10%	19%	8%	6%	100%

Kilde: www.jobindsats.dk

Ledighedsydelse er som sagt den ydelse, der har den største spredning i forløbslængden, derfor ser vi særskilt på denne ydelse.

Som tidligere nævnt er der flere kvinder end mænd på de permanente ydelser, og der er således flere kvinder end mænd i alle forløbsvarighederne.

Varighedsfordelingen er dog ikke større for kvinder end for mænd. Der er en

³ Varighed er opgjort i antal forløb, ikke fuldtidspersoner

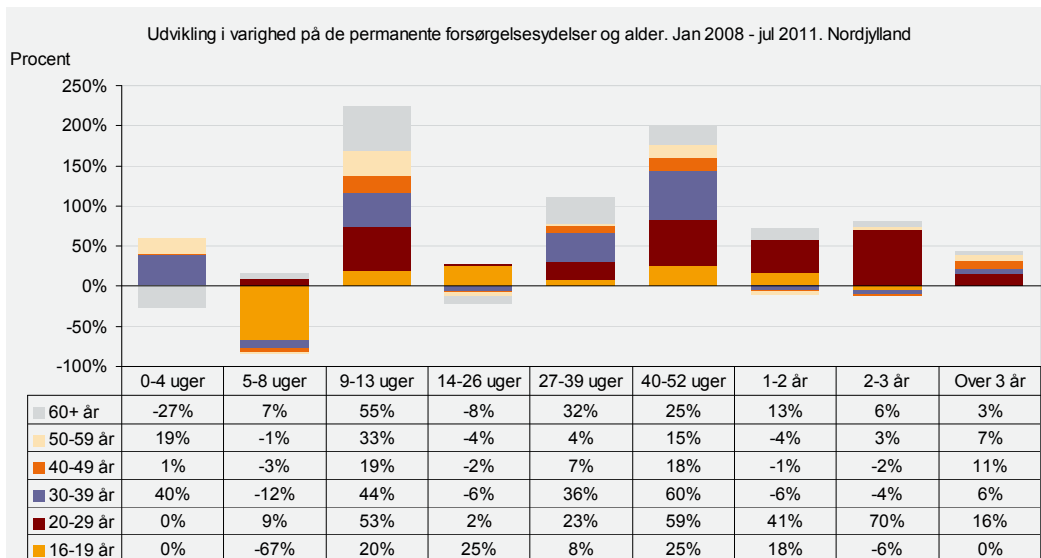
lidt større andel af kvinder med varigheder over 1 år, men der er kun tale om 33%, hvor der blandt mænd er tale om 31%.

Varighed på permanente forsørgelsesydelse og alder

Størst antal forløb findes som nævnt på de over 3 år. Det er alle aldersgrupper, med undtagelse af de 16-19 årige, der pga. alderen ikke har mulighed for at have været 3 år på ydelserne. Der er flest 50-59 årige i forløb over 3 år, og generelt flest 50-59 årige på permanente forsørgelsesydelse.

Udvikling i varighed på permanente forsørgelsesydelse og alder

Som nævnt står de 20-29 årige for den største stigning i de permanente forsørgelsesydelse, ser vi på varigheden af forløb fordelt på aldersgrupper, er det også de 20-29 årige, der skiller sig ud. Det er således de 20-29 årige, der står for de største stigninger i de lange forløb. Størst stigning har de 20-29 årige i de 2-3 årige forløb.

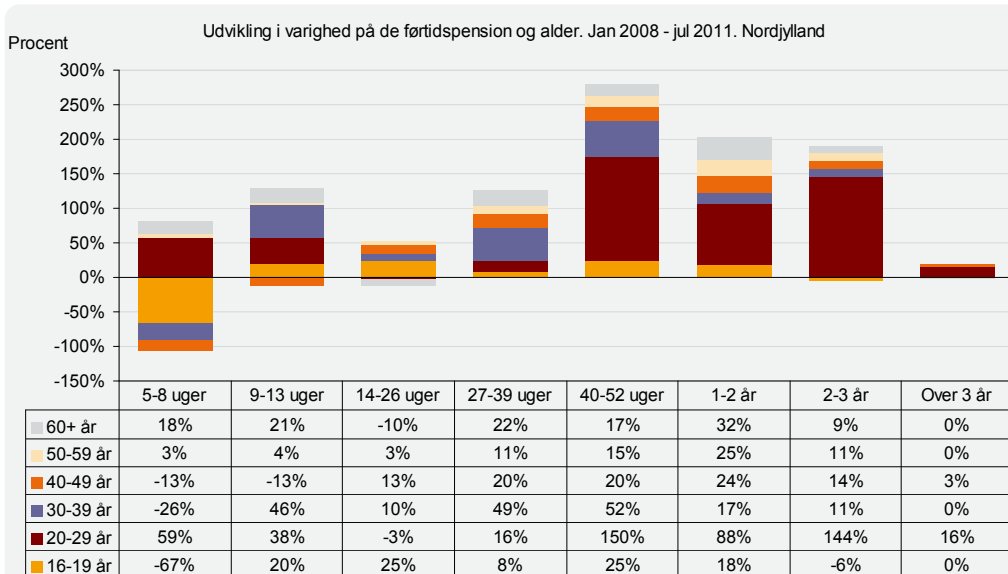
Kilde: www.jobindsats.dk

	0-4 uger	5-8 uger	9-13 uger	14-26 uger	27-39 uger	40-52 uger	1-2 år	2-3 år	Over 3 år
16-19 år	0	-6	1	3	1	2	6	-1	0
20-29 år	0	3	17	1	14	27	77	85	104
30-39 år	21	-9	35	-12	44	53	-27	-14	134
40-49 år	1	-4	28	-7	19	40	-10	-12	566
50-59 år	21	-2	57	-17	12	39	-44	30	589
60+ år	-3	1	12	-5	16	12	33	16	200

Kilde: www.jobindsats.dk

Der er således en stigning på 266 forløb blandt de 20-29 årige i perioden januar 2008 – juli 2011.

Udviklingen i varigheden på de permanente ydelser er primært drevet af førtidspension. Det er her, den største udvikling er sket, og det er ligeledes her, den største udvikling er sket for de 20-29 årige.

Kilde: www.jobindsats.dk

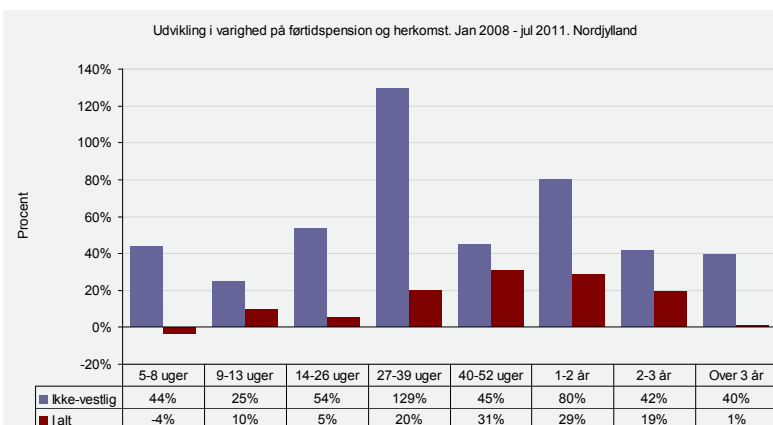
	5-8 uger	9-13 uger	14-26 uger	27-39 uger	40-52 uger	1-2 år	2-3 år	Over 3 år
16-19 år	-6	1	3	1	2	6	-1	0
20-29 år	10	8	-1	6	33	97	104	99
30-39 år	-9	17	7	25	23	39	19	-8
40-49 år	-8	-10	15	21	19	96	46	155
50-59 år	3	3	6	16	18	135	53	-24
60+ år	2	4	-4	10	7	55	16	-21

Kilde: www.jobindsats.dk

Hvor der blandt de øvrige aldersgrupper, kun er sket en stigning blandt de 40-49 årige i forløbene over 3 år, er der hos de 20-29 årige sket en stigning på 16%, hvilket svarer til 99 forløb. Ligeledes har samme aldersgruppe haft en stor stigning på hhv. 88% og 144% i de 1-2 årige og 2-3 årige forløb. Hvilket svarer til hhv. 97 og 104 forløb.

Udvikling i varighed på permanente forsørgelsesydelse og herkomst

Den ydelse, hvor personer med en ikke-vestlig herkomst adskiller sig markant fra den samlede ydelsesgruppe, er førtidspension. Også på udviklingen i varigheden på førtidspension adskiller gruppen sig.

Kilde: www.jobindsats.dk

	5-8 uger	9-13 uger	14-26 uger	27-39 uger	40-52 uger	1-2 år	2-3 år	Over 3 år
Ikke-vestlig	7	4	15	22	9	76	29	239
Ialt	-8	23	25	79	102	428	239	201

Kilde: www.jobindsats.dk

Hvor der i resten af førtidspensionsgruppen er sket en stigning på 1% i perioden januar 2008 – juli 2011 i forløbene på over 3 år, har der blandt ydelsesmodtagere med en ikke-vestlig herkomst været en stigning på 40%. Hvilket svarer til 239 forløb. Den samlede stigning på 1% svarer derimod kun til 201 forløb.

Tilgang i mellem ydelser

I dette afsnit vil vi undersøge, hvilke ydelser modtagerne af de permanente forsørgelsesydelser kommer fra.

Dette gøres ved at undersøge personernes arbejdsmarkedsstatus, 1, 3, 6 og 12 mdr. efter, at de har afsluttet et forløb på den pågældende ydelse.⁴

Ledighedsydelse

Tabellen viser hvor mange på de pågældende ydelser, der efter et afsluttet forløb 1, 3, 6 og 12 mdr. efter modtager ledighedsydelse.

Forløb der efter afslutning efterfølges af ledighedsydelse.
Rullende år 4. kv. 2009 – 3. kv. 2010. Nordjylland.

		4kv09-3kv10			
		1 mdr.	3 mdr.	6 mdr.	12 mdr.
A-dagpenge		0%	0%	0%	0%
Kontant-hjælp	Match 1	0,1%	0,1%	0,1%	.
	Match 2	1,2%	0,7%	0,5%	1,1%
	Match 3	0,2%	0,5%	0,4%	0,7%
Starthjælp		.	.	0,2%	.
Introduktionsydelse	
Revalidering		13%	11,7%	10,7%	9,9%
Forrevalidering		0,3%	0,5%	0,3%	1,1%
Sygedagpenge		1,1%	1,5%	1,8%	2,2%
Ledighedsydelse		22,1	22,9	22,4	23,5
Fleksjob		52,5%	47,5%	38,9%	32,6%

Kilde: www.jobindsats.dk

Ledighedsydelse er den ydelse, man får inden man kommer i fleksjob og f.eks. mellem fleksjob. Derfor er det naturligt at den største andel af forløb, der afsluttes til ledighedsydelse, er fra fleksjob.

Den næststørste andel, der afsluttes til ledighedsydelse, er fra revalidering. En måned efter et forløb på revalidering er afsluttet, er der 13%, der modtager ledighedsydelse. Efter 12 måneder er det 9,9%.

Fleksjob

Tabellen viser hvor mange på de pågældende ydelser, der efter et afsluttet forløb 1, 3, 6 og 12 mdr. efter er i fleksjob.

Forløb der efter afslutning efterfølges af fleksjob.
Rullende år 4. kv. 2009 – 3. kv. 2010. Nordjylland.

		4kv09-3kv10			
		1 mdr.	3 mdr.	6 mdr.	12 mdr.
A-dagpenge		0%	0%	0%	0%
Kontant-hjælp	Match 1	0,1%	0,1%	0,1%	0%
	Match 2	1,3%	1,4%	1,5%	1,7%
	Match 3	0,4%	0,3%	0,5%	0,1%
Starthjælp		0,2%	0,2%	0,2%	0,3%
Introduktionsydelse	
Revalidering		4,3%	6%	7,1%	8%
Forrevalidering		2,3%	2,8%	2,6%	5,3%
Sygedagpenge		16,9%	15,7%	15,4%	14,9%
Ledighedsydelse		63,7%	60,9%	59,4%	54%
Fleksjob		6,1%	13,4%	22,2%	27%

Kilde: www.jobindsats.dk

Som sagt hænger fleksjob og ledighedsydelse sammen, derfor er det heller ikke overraskende, at den største andel af forløb, der afsluttes til fleksjob, er fra ledighedsydelse.

Den næststørste andel, der afsluttes til fleksjob, er fra sygedagpenge, en måned efter et forløb på sygedagpenge er afsluttet, er der 16,9%, der er i fleksjob. Efter 12 måneder er det 14,9%.

⁴ Målingen tager udgangspunkt i alle afsluttede forløb indenfor den valgte periode og viser status for disse forløb 1 (30 dage), 3 (92 dage), 6 (182 dage) og 12 måneder (365 dage) efter sidste ydelsesdag. Status efter endt forløb opgøres som en procentdel af det samlede antal afsluttede forløb i den valgte periode. Alle afsluttede forløb indgår i målingen. Personer med mere end ét afsluttet forløb indenfor den valgte periode indgår således flere gange i opgørelsen. Forløb hvor personer dør, udvander eller overgår til folkepension inden for de 52 uger der betragtes, indgår dog ikke i opgørelsen. Der skal være tale om mindst 1 dags fravær af ydelsen før forløbet registreres som et afsluttet forløb.

Førtidspension

Tabellen viser hvor mange på de pågældende ydelser, der efter et afsluttet forløb 1, 3, 6 og 12 mdr. efter er på førtidspension.

Den største andel der afsluttes til førtidspension, kommer fra kontanthjælp match 3. En måned efter et forløb er afsluttet fra kontanthjælp, match 3 er 46,6% på førtidspension. 12 måneder efter er det 58,7%.

Forløb der efter afslutning efterfølges af førtidspension.
Rullende år 4. kv. 2009 – 3. kv. 2010. Nordjylland.

		4kv09-3kv10			
		1 mdr.	3 mdr.	6 mdr.	12 mdr.
A-dagpenge		1,3%	1,9%	2,6%	3,9%
Kontant- hjælp	Match 1	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%
	Match 2	3,6%	3,8%	4,5%	5,1%
	Match 3	46,6%	47,8%	48,5%	58,7%
Starthjælp	Match 1	-	-	-	-
	Match 2	2,5%	3,4%	3,4%	6,0%
	Match 3	25,5%	25,5%	25,5%	27,6%
Introduktionsydelse		1,6%	1,6%	1,6%	1,7%
Revalidering		5,1%	5,8%	6,5%	7,9%
Forrevalidering		14,7%	14,4%	17,0%	23,8%
Sygedagpenge		1,5%	1,8%	2,1%	3,0%
Ledighedsydelse		5,6%	6,0%	6,8%	8,3%
Fleksjob		5,5%	6,3%	7,6%	10,7%

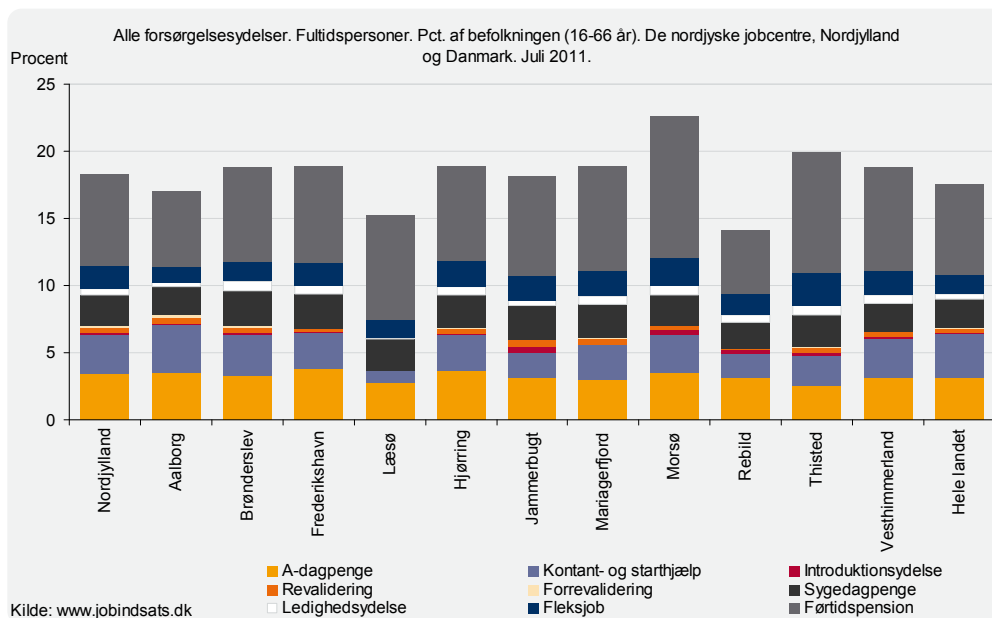
Kilde: www.jobindsats.dk

Næststørste andel der afsluttes til førtidspension, er fra starthjælp, ligeledes match 3, en måned efter et forløb på starthjælp match 3 er afsluttet, er der 25,5% på førtidspension og 12 måneder efter er det 27,6%.

Også fra afsluttede forrevalideringsforløb er der en stor andel, der er på førtidspension – 14,7% efter en måned og 23,8% efter et år.

Som oversigterne viser, er det altså ikke muligt isoleret at se de permanente forsørgelsesydelse for sig selv, uden samtidig at have de øvrige forsørgelsesydelse i baghovedet, det er her, tilgangen skal forebygges.

Figuren illustrerer den samlede oversigt over forsørgelsesydelse og deres andel af den 16-66 årige befolkning.

Det er således ikke kun udviklingen i de permanente forsørgelsesydelse, det er vigtigt at holde øje med, men også de ydelse hvor forløbene oftest afsluttes til de permanente ydelse.